

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: E.Ciubotaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V.Sîrbu, D.Dulghieru, V.Buhnaci)

ÎNCHEIERE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări
„General Asigurări” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de
Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva lui Zagorodniuc Ion
cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de
judecată,

împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 iulie 2020, prin intermediul serviciului poștal, reprezentanții
reclamantului CA „General Asigurări” SA, Banaru Vitalie și avocatul Botnari
Veaceslav au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zagorodniuc Ion
cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 8885 lei, dobânda de
întârziere în mărime de 501,21 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată
formate din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în
mărime de 281,58 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 3300 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 04 noiembrie 2019, în XXXXX,
pârâtul Zagorodniuc Ion, conducând autovehiculul de model XXXXX, a încălcat
prevederile Regulamentului circulației rutiere, producând un accident în urma
căruia a fost deteriorat automobilul de model XXXXX.

A menționat că vina pârâtului în încălcarea Regulamentului de Circulație
Rutieră a fost stabilită prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI
nr.04853201 din 04 noiembrie 2019, fapt pentru care a fost amendat conform art.
242 alin. (1) Cod contravențional.

A subliniat că, la data de 12 noiembrie 2019, a fost întocmit procesul-verbal
de constatare a daunelor nr. 1825- 19-RCS prin care au fost stabilite deteriorările
existente la automobilul persoanei păgubite în baza căruia evaluatorul independent,
„EUROTAXGLASS” SRL a efectuat evaluarea nr. 1825-19-RCA privind
evaluarea pagubei.

A remarcat reclamantul că, pârâtul Zagorodniuc Ion, vinovatul în producerea
accidentului rutier, nu era inclus în contractul de asigurare de răspundere civilă

auto la momentul producerii accidentului rutier pentru automobilul pe care îl conducea, fapt confirmat prin contractul de asigurare nr. RCAI-004611552 din 15 ianuarie 2019.

A indicat că, pentru a evita înaintarea unei acțiuni în ordine de regres, a expediat pretenția cu nr. 3543-2019 din 09 decembrie 2019, fiindu-i acordat pârâtului un termen de 30 zile fie pentru achitarea sumei despăgubirii suportate de asigurator, fie pentru prezentarea la sediul companiei în scopul negocierii unei tranzacții cu examinarea posibilității de achitare a sumei în rate, însă, din considerentul că pretenția nu a fost satisfăcută de către pârât, este nevoită să înainteze acțiunea în instanța de judecată.

A relevant reclamantul că, deoarece pârâtul nu a achitat despăgubirea solicitată în termenul acordat, acesta se află în întârziere și respectiv urmează să achite dobânda de întârziere conform art. 942 Cod civil, or, potrivit semnăturii de pe avizul de recepție a corespondenței din 12 decembrie 2019, s-a acordat pârâtului un termen de 30 zile pentru achitare, astfel, pentru perioada 11 ianuarie 2020 - 01 iunie 2020, dobânda de întârziere constituie suma de 501,21 MDL.

În drept, reclamantul și-a fundamentat pretențiile pe prevederile art. 1329 Cod civil (până la modernizarea operată prin Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative) și prevederile art. art. 942, 1856 Cod civil (după modernizarea în vigoare din 01 martie 2019), precum și prevederile art. 29 lit. d), din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

A solicitat încasarea de la Zagorodniuc Ion, a sumei de 8885 de lei cu titlu de prejudiciul material, suma de 501,21 lei cu titlu de dobândă de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat în mărime de 281,58 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3300 lei.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Zagorodniuc Ion în beneficiul CA „General Asigurări” SA suma despăgubirii de asigurare achitate în mărime de 8885 lei, suma de 501,21 lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat, în sumă de 281,58 lei și parțial cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1500 lei. În rest, pretențiile cu privire la încasarea sumelor excedente, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de CA „General Asigurări” SA și s-a menținut hotărârea din 13 octombrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relatat că materialele cauzei atestă că reclamantul CA „General Asigurări” SA a avut câștig de cauză, deoarece acțiunea a fost admisă parțial, respectiv, CA „General Asigurări” SA. este în drept de a revendica de la Zagorodniuc Ion, care a pierdut procesul judiciar, compensarea cheltuielilor suportate pentru acordarea asistenței juridice.

Analizând prestația avocatului Botnari Veaceslav, la examinarea litigiului în prima instanță, instanța de apel a reținut că, fiind stabilite două ședințe de judecată la 17 septembrie 2020 și 13 octombrie 2020, avocatul Botnari Veaceslav, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, mai mult, instanța de apel a relatat că nu poate admite argumentele invocate în cererea de apel și faptul că apelantul a anexat raportul privind cheltuielile de asistență juridică, or, prima instanță corect a indicat

că, reprezentantul reclamantului, avocatul Botnari Veaceslav a omis să indice care acțiuni concrete au fost efectuate – lista detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența, respectiv, instanța de fond just a menționat că, pârâțul/intimat Zagorodniuc Ion nu poate fi taxat pentru achitarea de către reclamant pentru asistența juridică a unei sume semnificativ mai mari, mai ales că avocatul nu a prezentat un raport referitor la activitatea sa în prezenta cauză.

În acest sens, instanța de apel a menționat că bonul de plată reprezintă un document justificativ care certifică prestarea unui serviciu având menționate prețul și alte specificații necesare de identificare în vederea plății, or potrivit pct.1 din Instrucțiunea privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998, toate entitățile care, potrivit legislației în vigoare, au obligativitatea ținerii contabilității, utilizează în procesul desfășurării activității economico-financiare formularele corespunzătoare cu regim special, care confirmă operațiunile economice efectuate.

Prin urmare, bonurile de plată reprezintă valoarea muncii prestate de către avocatul Botnari Veaceslav pentru serviciile de asistență juridică pe cauza respectivă, adică onorariul acestuia, or potrivit art. 63 alin.(1) și (2) din Legea cu privire la avocatură, munca avocatului este remunerată din contul onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice.

Instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond corect a constatat că, cuantumul asistenței juridice solicitat spre compensare în sumă de 3300 lei este exagerat, încasând parțial suma cheltuielilor pentru asistență juridică în cuantum de 1500 lei, or, caracterul rezonabil al cheltuielilor semnifică faptul că, în raport cu natura activității efectiv prestate, complexitatea, riscul implicat de existența litigiului sau și reputația celui care acorda asemenea servicii, ele să nu fie exagerate.

La 13 mai 2021, Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală în partea încasării cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că suma de 3300 de lei, achitată de CA „General Asigurări” SA pentru prestarea serviciilor de asistență juridică este una efectivă, reală, rezonabilă și proporțională cu munca depusă de avocat.

În acest context, este relevant de a menționa și jurisprudența CtEDO, conform căreia instanțele de judecată la soluționarea cererilor de încasare a cheltuielilor pentru asistență juridică, urmează să ia în calcul că partea care pretinde la compensarea acestora, necesită să prezinte dovada achitării onorariilor avocaților, adică copiile de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată, chiar și în lipsa informației cu privire la timpul petrecut asupra cauzei (cauza Levinta c. Moldovei, 16/12/2008, § 117), iar în lipsa unei liste detaliate a orelor lucrate de către avocat asupra cauzei nu este un motiv pentru respingerea în întregime sau parțială a pretenției formulate cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, ceea ce constituie temei de recurs potrivit art.432 alin.(2) lit.c) Cod de procedură civilă.

A invocat recurența și hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 19 iunie 2003 pentru controlul constituționalității Legii nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură prin care a constatat că, munca avocatului este remunerată din contul

onorariilor primite de la persoanele fizice și juridice, iar mărimea onorariului se stabilește prin acordul părților și nu poate fi schimbată de autoritățile publice sau de instanța de judecată. Astfel, chiar dacă instanța consideră că cheltuielile pentru reprezentare suportate de către partea care a câștigat cauza sunt exagerate, nu poate interveni în micșorarea acestora în limitele, conform prevederilor art.63 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură.

La 14 mai 2021 Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni a depus cerere de concretizare a solicitărilor expuse în cererea de recurs solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a modifica hotărârea din 13 octombrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central în partea ce se referă la cheltuielile de judecată sub formă de asistență juridică.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 17 februarie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 18 martie 2021 (f.d. 102), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți.

Astfel, recursul declarat la 13 mai 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 20 mai 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Examinând temeiurile recursului declarat de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni, împotriva deciziei din 17 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru